

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

Suat Delgen / د فیروزي ۲۷، ۲۰۲۴

استونکی: شاه محمود "سرتیر"

۲۹ فیروزی ۲۰۲۴

Suat Delgen

په فارس خلیج کی د امریکا د پوځي ادو غیر فعالول

په غزه، لبنان، عراق، سوریه او یمن کی د امریکا وسلې غورځول کیږي، نو ځینی لوی عرب هیوادونه چی د متحده ایالاتو د نظامي ادو کوربه توب کوي اوس واشنگتن ته وایي چی تاسو له دې ځایه نه شی غورځولی.

په لویدیځه آسیا کی، د متحده ایالاتو د ځواک د پروجیکشن اساس د فارس په خلیج کی د ستراتیژیک پلوه موقعیت لرونکی نظامي ادو کی پروت دی. په هر صورت، د دې حیاتي تاسیساتو راتلونکی په زیاتیدونکی توګه ناڅرګند

شکاري ځکه چې جيو پوليټيکل اتحادونه د څو قطبي کيدو په لور حرکت کوي، په سيمه کې د څو اړخيزو جگړو له امله چټک شوي.

پر غزې د اسرائيلو د وحشيانه پوځي بريد پايله او د امريکا غير مشروط ملاتړ دغه بدلونونه گړندي کوي. عنعنوي متحدین لکه [سعودی عربستان](#) او متحده عربي امارات - يو وخت له واشنگتن سره په ملگرتيا کې ثابت پاتې وو - اوس ډير خپلواک کورسونه په لاره اچوي، په احتياط سره د هغو شخړو مخه نيسي چې کيدای شي د پراخو شخړو لامل شي، په ځانگړې توگه د ايران او د هغه د مقاومت د متحدينو سره.

په حقيقت کې، دا بياکننه، د فارس خليج د هيوادونو د گډو هڅو سره يوځای د تيلو څخه بهر د اقتصادي تنوع په لور، په تدريجي توگه د اوږدمهاله ملگرتيا پياوړې بنسټونه له منځه وړي.

اوس پوښتنه دا ده چې دا بدلونونه به په سيمه کې د امريکا پر پوځي حضور او له خپلو تاسيس شويو اډو څخه د امريکايانو د عملياتو پر وړتيا څه ډول اغيز وکړي .

د متحده ايالاتو ستراتيژيک پوهاوی

د متحده ايالاتو د اردو د فارس خليج موقعيت په زړه کې د هر کوربه هيواد سره د ستراتيژيکو دفاعي همکاريو تړونونو (DCAs) لاسليک شوی شبکه ده. دا تړونونه د نظامي همکارۍ شرايط په گوته کوي، دولتونه په دوو جلا ډلو ويشي: هغه چې د لوی غير ناتو متحدينو په توگه نومول شوي (MNNA) او هغه چې ندي.

دا طبقه بندي د ستراتيژيکو گټو او مکلفيتونو په گډون د نظامي همکارۍ ژورتيا او ساحه خپروي. [د متحده ايالاتو د بهرنيو چارو وزارت](#) په وينا ، په نړۍ کې ۱۸ هيوادونه د MNNA په توگه پېژندل شوي : ارجنټاين، استراليا، بحرين، برازيل، کولمبيا، مصر، اسراييل، جاپان، اردن، کويت، مراکش ، نيوزيلينډ، پاکستان، فيليپين، قطر، سويلي کوريا، تاييلينډ، او تونس .

د متحده ايالاتو د قانون له مخې د MNNA حيثيت ترلاسه کول له واشنگتن سره د يو هيواد ستراتيژيک شراکت د پام وړ اعتراف څرگندوي چې د دفاعي سوداگرۍ او امنيتي همکارۍ په برخه کې د گټو پراخه لړۍ وړاندې کوي . دا معتبره پېژندنه يوازې د پوځي او اقتصادي اړيکو د پراختيا نښه نه ده. دا د دې هيوادونو سره د متحده ايالاتو د ژورو اړيکو ژور درناوي او پېژندلو سمبول دی. مگر سره له دې چې د MNNA موقف لخوا ورکړل شوي امتيازات، دا مهمه ده چې يادونه وکړو چې دا طبقه بندي د واشنگتن لخوا د اتوماتيک امنيتي ژمني معنی نه لري . په دې امتيازاتو کې د څيرني او پراختيا موخو لپاره د موادو پورونو لپاره وړتيا، د متحدينو په خاوره کې د متحده ايالتو ملکيت جنګي زيرمو ذخيره کول، او د متقابل روزني تړونونو احتمال شامل دي .

[سربيره پردی، MNNA هيوادونه د اضافي دفاعي مقالو](#) ترلاسه کولو لپاره لومړيتوب لري او ممکن د کم شوي بورانيم مهماتو پيرودلو لپاره په پام کې ونیول شي. دا ايالتونه کولی شي د متحده ايالاتو سره د همکارۍ دفاعي څيرني او پراختيايي پروژو کې برخه واخلي، د دوی شرکتونو ته اجازه ورکوي چې د متحده ايالاتو څخه بهر د ساتني او ترميم خدماتو لپاره د دفاع وزارت قراردادونو لپاره سيالي وکړي .

پدې کې د چاوديدونکو توکو د کشف وسيلو د ترلاسه کولو او د بهرنيو چارو وزارت د تخنيکي ملاتړ کاري گروپ لنډي د تروريزم ضد نوښتونو کې د گډون لپاره ملاتړ هم شامل دی.

په فارس خليج کې د شا تګ

د فارس خلیج هیوادونو په منځ کې، کویت، بحرین او قطر د MNNA موقف سره توپیر لري، پداسې حال کې چې سعودي عربستان، متحده امارات او عمان ندي. په سیمه کې د امریکا [د یوځ ستراتیژیک شتون د دی کنگور یو سره سمون لري.](#)

د اکتوبر په ۷ د حماس په مشرۍ بریدونو، الاقصی سیلاب او په لویدیځه اسیا کې ورپسې پرمختګونو سعودي عربستان او امارات دې ته وهڅول چې په سیمه کې د امریکا د پوځي عملیاتو د ملاتړ په اړه د فارس خلیج له نورو هیوادونو څخه جلا دریځونه غوره کړي .

د دی احتمال چې امریکا د چین د مخ په زیاتیدونکي نړیوال ځواک سره د مقابلي لپاره خپل ځیني نظامي ځواکونه اسیا - آرام سمندر سیمې ته ولیردوي [سعودي](#) عربستان او متحده عربي امارات - هغه هیوادونه چې د دوی د امنیت لپاره په متحده ایالاتو ډیر تکیه کوي - دې ته اړ کړي چې بدیل امنیتي ترتیبات لټوي .

له یو قطبي څخه څو قطبي نړیوال سیستم ته د فارس په خلیج کې د روسیې او چین د علاقې د زیاتوالي ترڅنګ، د نویو امنیتي حل لارو لپاره د دغو قدرتونو له هڅې سره سمون لري، چې د سیمې سیاسي او اقتصادي تحرکات یې د پام وړ بدل کړي دي .

تر ټولو مهمه، په هرصورت، او د غزې د جګړې او د هغې د سیمه ایزو پایلو په شرایطو کې، ریاض او ابوظبی په لویدیځه اسیا کې د متحده ایالاتو د پوځي عملیاتو د احتمال په اړه خورا اندیښمن ښکاري چې د ایران په ګډون په لویه کچه نظامي شخړې ته وده ورکوي .

[د دی کنکریټ مثال اصلي بیلګه د سوکالی ساتونکي \(OPG\) عملیاتو کې د سعودي عربستان او متحده عربي اماراتو په حقیقت کې نه ګډون دی ، د متحده ایالاتو په مشرۍ سمندري ائتلاف د ۲۰۲۳ په دسمبر کې رامینځته شوی ترڅو په سور سمندر کې د اسرائیلو پورې اړوند کښتو باندي د یمن بریدونو ته ځواب ووايي. - او د ریاض او ابوظبي لخوا د \[یوسیدون آرچر عملیاتو لپاره په خپلو سیمو کې د متحده ایالاتو د اډو کارولو ته اجازه ورکولو څخه انکار ،\]\(#\) د متحده ایالاتو - انگلستان ګډه نظامي هڅه چې د انصارالله متحد حکومت تر ادارې لاندې یمني سیمې په نښه کوي .](#)

'زموږ له اډو څخه نه'

[پولیتیکو](#) راپور ورکړی چې متحده عربي اماراتو د پښاګون پر وړتیا محدودیتونه وضع کړي چې د ایران د سیمه ایزو متحدینو په وړاندې غچ اخیستونکي هوایی بریدونه ترسره کړي. امریکا د فارس خلیج د عربو هیوادونو او ایران ترمنځ د کرکیچ د زیاتیدو د مخنیوي په خاطر له دغو اډو څخه د جنګي الوتکو د بریدونو د ماموریتونو لپاره له کارولو ډډه کوي .

د سعودي عربستان د شهزاده سلطان په هوایی اډه او د متحده عربي اماراتو په الظفره هوایی اډه کې په ترتیب سره له ۲۷۰۰ څخه زیات امریکایي پوځي پرسونل او ۳۵۰۰ امریکایي ځواکونه ځای پر ځای شوي دي. وروستی د خلیج هوایی جنګی مرکز په توګه هم کار کوي او د متحده ایالاتو د الوتکو یوه مهمه ډله ځای په ځای کوي چې په سیمه ایزو عملیاتو کې برخه اخلي. پدې کې مختلف ډوله جنګي الوتکې او د جاسوسی بی پیلوټه الوتکې شاملې دي، په ځانګړې توګه MQ-9 Reapers.

United States Military Presence in West Asia

په وروستيو اونيو کي، د متحده ايالاتو ولسمشر جو بايدن په لويديځه آسيا کي د ايران په ملاتړ د مقاومت اداري په نښه کولو لپاره د څو هوايي او توغنديو بريدونو اجازه ورکړه. ايران ته نژدې ډلو د تير اکتوبر راهيسې په عراق او سوريه کي مېشتو امريکايي ځواکونو باندې ۱۷۰ بريدونه پيل کړي چې له سيمي څخه د متحده ايالاتو د نظامي شتون د ايستلو په هڅه کي درون، راکټونه او توغندي کاروي.

تر اوسه د دغو بريدونو په پايله کي درې امريکايي سرتيري وژل شوي او يو شمير نور ټپيان شوي دي. په ورته وخت کي، د يمن د انصارالله په ملاتړ پوځ ادعا کړي چې د سره سمندر او عدن په خليج کي په سمندري کښتيو باندې ۵۱ عمليات ترسره کړي چې د نومبر له ۱۹ څخه د عملياتو له پيل راهيسې په بريدونو کي زياتوالی په گوته کوي.

بي ثباته تگلاري

په هرصورت، د متحده ايالاتو دا نظامي چلند د اوردي مودي لپاره د واشنگټن لپاره پايښت نلري. سعودي عربستان او متحده عربي اماراتو په يمن کي له اته کلني جگړې وروسته د خپلي ستونزې د هواري په لټه کي دي چې د دوی

مالي لگښتونه يې په پراخه کچه له منځه وړي او د دوی په لویو ښارونو او د انرژۍ د بنسټيزو اهدافو په وړاندې يې د توغنديو ډزې کړې دي .

د سعودي د بهرنيو چارو وزير د فبرورۍ په 24 د فرانسې سره په مرکه کې وويل چې "د يمن د حکومت او حوثيانو ترمنځ د سولې تړون نږدې دی، او رياض به يې ملاتړ وکړي".

په دې شرايطو کې، متحده ايالات امکان نلري چې په داسې کړنو کې ښکېل شي چې د رياض، ابوظبي او صنعا ترمنځ کړکيچ بيرته راولي. په هرصورت، د پوسايډون آرچر عملياتو لپاره د يمن له ساحل څخه د يوې دوامداره الوتکې وړونکې ډلې ساتل او د ايراني گټو په وړاندې هوايي بریدونه به د امريکايانو لپاره يو گران او ننگونکی هڅه وي .

پداسې حال کې چې په کويت، بحرين او قطر کې ادې چې د MNNA حيثيت لري، د متحده ايالاتو لپاره خورا مهم پاتې دي، د غزې د اوربند لپاره د ملگرو ملتونو د امنيت شورا پريکړه ليکونو واشنگټن يو اړخيز ويټو - او د لسگونو زرو لاريونونو سره سره، د اسرائيل لپاره غير مشروط نظامي او سياسي ملاتړ. په غزه کې د ښځو او ماشومانو مرگ - په عربي کوڅو کې د متحده ايالاتو ضد احساسات راپارولې دي ، چې نن ورځ د تل ابيب سره د عادي کولو معاملي په پراخه کچه ردوي.

د اوس لپاره، چين په خاموشۍ سره په لويديځه آسيا کې د متحده ايالاتو د قد له منځه وړل څاري، په احتمالي توگه د يوې مناسبې شيبې په انتظار کې - د مسکو په ملاتړ - د امريکا له لاسوهني څخه ليرې د اسرائيل - فلسطين مسلې د حل لپاره ډيپلوماتيک نوښت پيل کړي.

دا به لومړی ځل نه وي چې نوي څو قطبي قدرتونه د فارس په خليج کې د واشنگټن ځای غلا کوي: د بيجينگ په منځگړيتوب د ۲۰۲۳ په مارچ کې د ايران - سعودي اړيکې نه يوازې متحده ايالات په بشپړ ډول حيران کړل بلکې سيمه ايزو هيوادونو ته يې وښودله چې پرته له دې چې معامله ممکنه وي. امريکا

په فارس خليج کې روان بدلونونه به يقيناً د امريکا پر پوځي او ډيپلوماتيکو ستراتيژيو اغيز ولري. مگر د يوې فعالې سيمه ايزې جگړې په جريان کې د متحده ايالاتو د ډو غير فعال کول په بشپړ ډول يو څه نوي دي .

کله چې دورې رابنکته شي نو د دې څو مليارډ ډالرو نظامي تاسيساتو معنی به څه وي کله چې د متحده ايالاتو جنګي الوتکې يا توغندي له دوی څخه ونه توغول شي؟